

A nők csendben kiáltanak – Beszélő képek Lisszabonból

Írta: Fábián Dalma

Néhány hónap telt el azóta, hogy a Beszélő képek projekt keretében legutóbb Lisszabonban, Portugáliában jártunk. Januárban a SOMOS és a CRESCER látott bennünket vendégül, a projekt partnerszervezeteinek képviselői pedig egy ötnapos képzésen vettek részt. A képzés során megosztottuk egymással a különböző projektországokban elkészült beszélő képeket, és közösen gondolkodtunk arról, hogyan használhatjuk fel ezeket a hajléktalan nők ellátásainak fejlesztése során.

A lisszaboni találkozót különösen értékessé tette, hogy a SOMOS tagjai, akik mind megtapasztalták életük egy pontján a hajléktalan létet, a hét valamennyi programjában részt vettek. Mindent közösen csináltunk velük, ők is alakították a beszélgetések és ötletelések irányát. Fontos nézőpontokat, lelkesedést és a közös érdekképviselést, valamint az aktivizmus iránti erős elköteleződést hoztak magukkal. Tapasztalataik, javaslataik és nézőpontjaik folyamatosan formálták mindazt, amit együtt csináltunk.

Azóta több országban is kiállításokat rendeztek a projekt első évében készített beszélő képekből, és további kiállítások is várhatók. A képek egy válogatása most visszatért Lisszabonba, ahol a FEANTSA Kutatási Csoportja szervezésében, a hajléktalansággal foglalkozó 20. Európai Kutatási Konferencián mutatták be őket. Fontosnak tartottuk, hogy a konferencián részt vevő kutatók és gyakorlati szakemberek megismerhessék ezt, a megélt tapasztalattal rendelkező nők által létrehozott tudást. Hozzájárulásuk megmutatja, hogy **a megélt tapasztalat maga is szakértelem**, és fontos, hogy ez a tudás helyet kapjon minden, a női hajléktalansággal foglalkozó kutatásban.

Amikor a kiállításról beszélgettünk a SOMOS tagjaival, Elda, Louisa és Ana jelezték, hogy szívesen beszélgetnének a kutatási konferencia résztvevőivel, hogy megosszák a projekt során szerzett tapasztalataikat, bemutassák a SOMOS munkáját, és elmondják, miért fontos a megélt tapasztalattal rendelkező emberek bevonása. Ezért úgy döntöttünk, hogy panelbeszélgetést szervezünk, amely lehetőséget ad nekik arra, hogy **saját szavaikkal beszéljenek arról, ami számukra fontos**.

A címet nagyon gyorsan kiválasztották: „**A nők csendben kiáltanak.**” Elmondták, hogy a csend is nagyon sok mindent képes közvetíteni, és arra hívták fel a szakembereket, hogy tanuljanak meg jobban figyelni és meghallgatni az ügyfeleiket anélkül, hogy feltételezésekből indulnának ki vagy helyettük beszélnének.

A rendezvény napján izgalmas élmény volt az egyetem előadótermében állni a hatalmas színpadon. Még itt is sikerült biztonságos légkört teremtenünk, és a nők magabiztosan beszéltek az emelvényen. Ana, Louisa és Elda nagyszerű hármast alkottak: a beszélgetés során végig

támogatták és bátorították egymást. **A sorstársi támogatás ereje szinte kézzelfoghatóvá vált a teremben.**

Beszéltek a hajléktalansággal kapcsolatos saját tapasztalataikról, és arról, hogy életükben a sorstársak jelentették azt a segítséget, amely valódi változást hozott, és támogatta őket abban, hogy kiutat találjanak a hajléktalanságból. A szolidaritásnak és a kölcsönös támogatásnak ez a megtapasztalása volt az egyik oka annak, hogy létrehozták a SOMOS-t, s így álljanak ki saját magukért és más, hajléktalanságban élő nőkért. A SOMOS különleges példája egy olyan sorstársak által vezetett szervezetnek, amelyet hajléktalanságot megtapasztalt nők alapítottak, és amelynek működését is ők alakítják.

A panelbeszélgetés részeként Elda, Ana és Louisa kiválasztott öt beszélő képet, amelyek a legerősebben kapcsolódtak saját hajléktalansággal és a biztonság hiányával kapcsolatos tapasztalataikhoz.

Az egyik kép arról szólt, hogy amikor az utcán élsz, az egész életed egy hátizsákban van: **a hátizsák válik az otthonoddá, amelyet a válladon hordasz.**

Egy másik kép azt mutatta meg, mennyi mindent elvesz a hajléktalanság: **„Amikor semmink sincs, az a semmi nagyon sok.”** Ez az üzenet önmagáért beszél.

A harmadik kép arról szólt, hogy még egy kicsi hely is kastélynak tűnhet, amikor végre otthonodnak nevezheted, és a saját kulcsodat tarthatod a kezében. Mindhárom nő támogatott lakhatási programban él. Egy másik fotón egy teli hűtőszekrény szerepelt, és azt az érzést jelenítette meg, amikor valakinek ismét lehetősége van választani, miután a hajléktalanság olyan sokat elvett a méltóságából és az önrendelkezéséből.

Az utolsó kép címe: **„Azok vagyunk, amit a lelkünkben hordozunk.”** Arról szól, hogy ez a tapasztalat örökre velük marad, és tanítja őket. Különösen figyelemre méltó, ahogyan ezek a nők saját tapasztalataikat aktivizmussá alakították, és ezekből merítve lépnek fel az egyenlőtlenségek, az erőszak és a társadalmi igazságtalanság ellen. Összefogtak, hogy kiálljanak saját jogaikért és más nők jogaiért.

A panelbeszélgetés inspiráló példája volt annak, hogy mi történhet akkor, **ha a megélt tapasztalattal rendelkező nők valódi teret kapnak arra, hogy saját maguk beszéljenek, megosszák tudásukat, és hallassák a hangjukat.**

A beszélgetés nagy hatással volt a közönségre, és közvetlenül utána számos további beszélgetés indult el. Elda, Louisa és Ana hangja, valamint **„A nők csendben kiáltanak”** üzenete remélhetőleg továbbra is arra ösztönöz majd másokat, hogy valóban figyeljenek rájuk, ismerjék el a tudásukat, és biztosítsanak számukra érdemi szerepet azoknak a kutatásoknak, szakpolitikáknak és szakmai gyakorlatoknak az alakításában, amelyek az életüket érintik.

